

Risâle-i Nûr'un letâfet-i aslîyesi muhâfaza edilmeli

Manidar bir nakil: "Risâle-i Nûr âhize ve nâkile ile mücehhez bir radyo-yu

Kur'âniyedir ki, onun tel ve lâmbaları, ayna, tel ve bataryaları hükmündeki satırları, kelimeleri, harfleri öyle intizamkârane ve îcazdârâne bast edilmiştir ki, yarın her ilim ve fen adamları ve her meşrep ve meslek sahipleri, ilim ve iktidarlara miktarında âlem-i gayb ve âlem-i şehadetten ve ruhaniyat âleminde ve kâinattaki cereyan eden her hâdisattan haberdar olabilir." (Emirdağ Lâhikası-1, s: 97)

Bu mânâda öncelikle söz Üstâd Bedüzzamân Hazretleri'ne aittir. "Kur'ân'ın bir nevî tefsîri olan Sözlér'deki hüner ve zarâfet ve meziyet kimsenin değıl, belki muntazam, güzel hakâik-i Kur'âniyenin mübârek kâmetlerine yakışacak mevzûn, muntazam üslûp libâsları, kimsenin ihtiyâr ve şuûruyla biçilmez ve kesilmez. Belki onların vücûdudur ki öyle ister; ve bir dest-i gayb'dir ki o kâmete göre keser, biçer, giydirebilir. Biz ise, içinde bir tercüman, bir hizmetkârız." (Mektubat, s: 383)

İşte Bedüzzamân Hazretleri'nin hassasiyeti ve net olarak açıkladığı hakikat. Bu sebeptendir ki sadeleştirme nevinden yapılan çalışmalara Üstâd Bedüzzamân Hazretleri'nin razı olmadığına hikmeti bu açıdan bakıldığında ne kadar isâbetli olduğu anlaşılıyor.

Ancak bizim bütün gâyemiz Kur'ân'ın hakikatlerini anlamaya çalışmak ve o edviye-i Kur'âniyeden âlem-i asgarımıza Kur'ânî mânâların düşmesine çalışmak ve o hakikatleri yaşamaya gayret etmektir. Bunu yaparken o güzide eserlere zarar vermeden ve rûh-u aslisini incitmeden istifâde ve istifâza etmemiz gerekiyor. Müellif-i muhteremin izin vermediği noktalara hamletmek mes'uliyetli bir iştir bilmeliyiz.

Risâle-i Nûrlar hepimizin ihtiyacını karşılayabilecek seviyede tarîh-i beşer noktasında emsâli ender eserlerdir. Çünkü "Evet tarîh-i beşer, Risâle-i Nûr gibi bir eser göstermiyor. Demek anlaşılıyor ki: Risâle-i Nûr, Kur'ân'ın emsâlsiz bir tefsîridir." (Konferans, s: 56) tesbiti merhum Zübeyir Gündüzalp Ağabeye aittir.

Risâle-i Nûrlara muhatap olan bizler ve nesl-i âti elbetteki bu asrı ve gelecek istikbâl asrını kendisi ile alâkadar edecek bu Kur'ân hakikatlerini anlamaya ve onlarla beşeriyetin hem iki dünya saâdetini, hem de sulh-u umûmîyi te'mîn edecek şekilde ilgilenecek ve beşer bundan başka bütün yolları denedikten sonra Kur'ân'a sarılacak ve Kur'ân'ın hakikatlerini de ancak Risâle-i Nûrlar ile anlayacak ve öyle bir sarılacak ki beşeriyet Asr-ı Saâdet dışında belki de böyle bir insicâm ve salâbeti yaşamamış olacak. Bunu rahmet-i İlâhiyeden ümîd ediyor ve bekliyoruz inşâallah.

Risâle-i Nûrlar kendi kendisini öncelikle şerh ve izâh eden eserlerdir. Çünkü Bedüzzamân Hazretleri bu mânâda bizlere gerekli îzâhları yapıyor ve şerh ve izâhın da yollarını irâe ediyor.

Mücedditler tecdîd yaparken Kur'ân'ın rûh-u aslîsini bozmadan ve zerre kadar Kur'ân'a gölge olmadan tecdîdlerini yaparlar ki Risâle-i Nûrlar da bu noktada en parlak bir tecdîddir. Öyleyse bizler de Risâle-i Nûrları şerh ve îzâh ederken Risâle-i Nûrların rûh-u aslîsine çok dikkat etmeliyiz diye inanıyorum. Bu noktada bütün gayretimizle Risâle-i Nûrları nazara vermeye çalışmalıyız.

Madem Risâle-i Nûr mehzadaki kusiyeti (kudsiyet-i Kur'ân'ıyeyi) bütün şeffâfiyeti ile göstermiş ve parlak bir ayna olmuş ise bizler de Risâle-i Nûrlara öylece ayna olmaya çalışmalıyız kanaâtindeyim. Çünkü "Kur'ân'ın bir nevi tefsîri olan Sözlere'deki (Sözlere, Risâle-i Nûrlar mânâsında kullanılmış olmalıdır) hüner ve zarâfet ve meziyet kimsenin değil, belki muntazam, güzel hakâik-i Kur'âniyenin mübârek kâmetlerine yakışacak mevzûn, muntazam üslûp libâsları, kimsenin ihtiyâr ve şuûruyla biçilmez ve kesilmez." ihtârı çok ehemmiyetlidir.

Risâle-i Nûrlardan istifâde ve istifâza etmek için öncelikle araştırılan konuların müteferrik kısımları bir araya getirilmeli ve böylece Risâle-i Nûrları öncelikle kendisine şerh ve îzâh ettirmeliyiz. Çünkü "Risâle-i Nûr, îmânî mes'eleleri lüzûmu derecesinde îzâh etmiş. Risâle-i Nûr'un hocası, Risâle-i Nûr'dur. Risâle-i Nûr, başkalarından ders almağa ihtiyaç bırakmıyor. Herkes isti'dadı nisbetinde kendi kendine istifâde eder. Aklınız her bir mes'eleyi tam anlamasa da, rûh, kalb ve vicdanınız hissesini alır. Ne kadar istifâde etseniz, büyük bir kazançtır." (Sözlere, s: 772) denilmektedir.

Risâle-i Nûrların orijinal metinleri çok mühimdir. Çünkü orijinal metinleri aklımız anlamasa da kalb, rûh, vicdan ve latîfelerimiz hisselerini alırlar. Bunun için o metinlere muhtacız. İzâh edilen noktalar ise belki bir nebze aklımıza hitap ettiği için önem arz ediyor olabilir. Ancak hakikî metnin yerini tutmayacağı da bir hakikattir. Bir noktaya çok dikkat etmek gerekiyor! "Eğer biri, dairemiz içinde nefsin enâniyet-i ilmiyeden aldığı bir hisle, şerh ve îzâh haricinde bir şey yazsa, soğuk bir muâraza veya nâkıs bir taklitçilik hükmüne geçer." (Mektubat, s: 426) îkaz ve ihtârını da Risâle-i Nûrlara muhatap olanların dikkate almaları elzem görülmüyor.

Ortak noktalarımızı ve Risâle-i Nûrlar üzerine yapacağımız çalışmaları bizlere fark ettiren asrın îmamı Üstâd Bedüzzamân Said Nursî'de ve O'nun hayatının en mükemmel meyvesi olan Risâle-i Nûr'da aramalıyız. Onları anlamaya ve yaşamaya çalışmalıyız. Anlamasak da zararı olmadığını bilmeliyiz. Çünkü şahs-ı mânevî düstûru çok mühim bir sırdır. Çünkü o şahs-ı mânevî bu zamanın mühim bir âlimidir. İştirak-i âmal-i uhrevîyeye sırr-ı ihlâs ile dâhil olup uhuvvet ve tesânüd sıfatları bizleri derecemize göre nasiplendirecektir.

Hem "Risâle-i Nûr âhize ve nâkile ile mücehhez bir radyo-yu Kur'âniyedir ki, onun tel ve lâmbaları, ayna, tel ve bataryaları hükmündeki satırları, kelimeleri, harfleri öyle intizamkârane ve icazdârâne bast edilmiştir ki, yarın her ilim ve fen adamları ve her meşrep ve meslek sahipleri, ilim ve iktidarlara miktarında âlem-i gayb ve âlem-i şehadetten ve ruhaniyat âleminde ve kâinattaki cereyan eden her hâdisattan haberdar olabilir." (Emirdağ Lâhikası-1, s: 97) Öyleyse intizamkârane ve icazdârâne bast edilmiş olan Risâle-i Nûr'un satırları, kelimeleri, harflerini sadeleştirmek ve rûh-u aslîsinden koparmak hatadır ve zarardır bilmeliyiz.

Risâle-i Nûr Talebelerinden gelen bir mektuptaki ifadelere dokunmadığını beyan eden Abdülmecid Ağabeyin hassasiyetinden muhakkak bir îkaz ve ders almalıyız. Abdülmecid Ağabeyin hassasiyeti şöyle: "Hem de sizden gelen

mektuplar saf, temiz, nûrlu bir fikirden çıktığından, okuyanlara ışık veriyor. Zulmetli fikrimden çıkan arızalar ise, size zulmet vereceği ihtimalinden korkarak, titreye titreye takdime cesaret edemiyorum.” (Barla Lâhikası, s: 195)

“Hem bütün mümkünâtla alâkadar, o muhît ve ehass-ı havassın bile tam fâik derecesinde massedebilmesi, bence baîd diyebileceğim serâser nûr olan eserlere, fakir gibi, her husûsta nısf değil, hiçbir hiçi olanların, bu husûsta mütalâa değil, elime kalem alıp o mübârek fikr-i âlinin içine müşevveş fikrimi karıştırmaktan korkuyorum ve cesâret edemiyorum.” (Barla Lâhikası, s: 108) diyen Hâfız Ali (ra) Ağabeyin Risâle-i Nûrlar için “müşevveş fikrimi karıştırmaktan korkuyorum ve cesâret edemiyorum” dediği korkuyu yaşamalıyız.

Risâle-i Nûrlar üzerine yapılan çalışmalarda Üstâd Bedüzzamân Hazretleri’nin On Yedinci Lem’a’da gelen ifâdelerini de dikkate almamız elzem görünüyor. “Şu notalar ve Arabî risâleler, Yeni Saîd’in en evvel hakikat ilminden bir derece şuhûd sûretinde gördüğü için, tağyir edilmeden, mealleri yazıldı. Onun için, bazı cümleler, sair Sözler’de de zikredilmekle berâber burada da zikrediliyor. Ve bir kısmı, gâyet mücmel olmakla beraber, îzâh edilmiyor, tâ letâfet-i aslîyesini kaybetmesin.” (Lem’alar, s: 113) Her daim Kur’ân’ın bir nevî tefsîri Risâle-i Nûr’un o “letâfet-i aslîyesini” muhâfaza etmek vazîfesi Risâle-i Nûr’un has talebelerinin omuzlarındadır diye inanıyoruz.